

EUROOPA KESKPANK
PANGANDUSJÄRELEVALVE

Tegevusloataotluste hindamise juhendi kavand – 2. osa

Kapitali ja tegevuskava hindamine

BANKENTOEZICHT

September 2018

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Sisukord

1	Eessõna	2
2	Õigusraamistik	3
3	Tegevusloataotluste hindamine	4
3.1	Kapital	4
3.2	Tegevuskava ja organisatsiooniline struktuur	10

1 Eessõna

23. märtsil 2018 avaldas EKP tegevusloataotluste hindamise juhendi¹ (edaspidi „juhend” või „tegevusloataotluste juhend”). Juhendis esitatakse tegevusloataotluste üldpõhimõtted tegevusloa andmisega seotud nõuete ulatuse ja tegevusloataotluste hindamise kohta.

Käesolev 2. osa on tegevusloataotluste juhendi lahutamatu osa ja sisaldab konkreetseid suuniseid EKP järelevalvealaste ootuste kohta seoses pankadele tegevusloa saamiseks kehtestatud kapitalinõuete ja tegevuskava nõuetega.² Seega tuleks juhendit ja siinset 2. osa lugeda koos ühe dokumendina.³

Juhendis sätestatud tegevusloa andmise üldpõhimõtted ja tegevusloa andmisega seotud nõuete ulatus kehtivad seega ka siinse 2. osa suhtes.

Juhendi 2. osa eesmärk on muuta EKP kohaldatavad tegevusloataotluste hindamise kriteeriumid ja menetlused potentsiaalsete tegevusloa taotlejate jaoks läbipaistvamaks ja mõistetavamaks. Samuti peaks see lihtsustama tegevuslubade taotlemise käiku. Tegevusloataotluste juhend ei ole õiguslikult siduv ning kujutab endast praktilist abivahendit, mis toetab tegevusloa taotlejaid ja kõiki tegevusloa andmise menetluses osalevaid üksusi sujuvate ja tõhusate menetluste ja hindamiste tagamiseks.

---

¹ [Juhendid pankade ja fintech-krediitiasutuste tegevusloataotluste hindamise kohta](#)

² Käesolev 2. osa vastab tegevusloataotluste juhendi punktidele 5.1 „Kapital” ja punktidele 5.2 „Tegevuskava”.

³ Seetõttu kehtib see ka *fintech*-üksustele tegevuslubade andmisel.

2 Õigusraamistik

Käesoleva 2. osa suhtes kohaldatakse juhendi 2. peatükis osutatud õigusraamistikku. Juhendis nimetatud ühtse järelevalvemehhanismi määruse⁴, ühtse järelevalvemehhanismi raammääruse⁵ ja kapitalinõuete direktiivi⁶ artiklid kehtivad ka siinse 2. osa suhtes.

Ühtlasi kajastatakse siinses 2. osas EKP ja riiklike pädevate asutuste koostöös välja töötatud põhimõtteid ühtses järelevalvemehhanismis kohaldatavate protsesside ja tavade kohta. 2. osas võetakse arvesse lõpparuannet kapitalinõuete direktiivi artikli 8 lõike 2 alusel koostatud EBA regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta ja kapitalinõuete direktiivi artikli 8 lõike 3 alusel koostatud lõpparuannet EBA rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kohta (EBA/RTS/2017/08 ja EBA/ITS/2017/05), mille on välja töötanud Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA). Kõnealused standardid muutuvad EKP jaoks siduvaks pärast seda, kui Euroopa Komisjon on need vastu võtnud kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10 kuni 15.

---

⁴ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

⁵ Euroopa Keskpanga määrus (EL) nr 468/2014, 16. aprill 2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus; EKP/2014/17, ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

3 Tegevusloataotluste hindamine

3.1 Kapital⁷

Tegevusloataotluste hindamise käigus hindavad järelevalveasutused taotluse esitanud krediitiasutuse⁸ kapitali mahtu, kvaliteeti, päritolu ja koosseisu. Järelevalveasutused hindavad kapitalivajadust kõigi taotluste puhul olenemata sellest, kas tegemist on esmakordse tegevusloataotlusega, ühinemise või omandamisega seotud taotlusega, sildpanga taotlusega või olemasoleva tegevusloa ulatuse laiendamisega. Kapitalivajaduse hindamisel võetakse arvesse taotluse läbivaatamise ajal valitsevat olukorda ja eeldatavat kapitalivajadust kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

Riiklike pädevate asutuste tavades on täheldatud erinevusi vajamineva kapitalitaseme määramisel. Seetõttu tuleks selgitada kahte põhimõistet.

Algkapitali nõue

Algkapitali nõue näitab kapitali absoluutset miinimumtasest, mida krediitiasutuselt riigi õigusaktide kohaselt nõutakse. Tegevusloa andmise ajal peab algkapital olema täielikult sisse makstud⁹ ja selle taset tuleb säilitada kogu krediitiasutuse eksisteerimisaja jooksul, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artiklis 93. Kapitalinõuete direktiivis kehtestatakse algkapitali miinimumnõudeks 5 miljonit eurot¹⁰. Kapitalinõuete direktiivi sätete ülevõtmisel riigi õigusaktidesse on mõned liikmesriigid kehtestanud kõrgema algkapitali miinimumtaseme. Sellisel juhul kohaldatakse algkapitali määramisel kõrgemat miinimumtasest.

Omavahendite nõue

Omavahendite nõue näitab kapitali summat, mille krediitiasutus peab säilitama pärast tegevusloa saamist, et katta võimalikke kahjusid ja maandada oma tegevusega seotud riske. Omavahendite nõuet hinnatakse tegevusloa andmise ajal taotleja äriplaani ning krediidi-, operatsiooni- ja tururiskiga kaalutud eeldatava vara alusel. See kehtib nii eraldiseisvate üksuste kui ka konsolideeritud järelevalve alla kuuluvate gruppide kohta.

⁷ See punkt vastab tegevusloataotluste juhendi punktile 5.1 „Kapital“.

⁸ Sõltuvalt konkreetsetest asjaoludest ei pruugi taotluse esitaja olla alati sama üksus, kellele krediitiasutuse tegevusluba antakse. See võib olla näiteks pärast taotluse saamist asutatava juriidilise üksuse eeldatav osanik.

⁹ Välja arvatud juhtudel, mil riigi õigusaktidest tulenevalt on algkapitali eelnev sissemaksmine takistatud. Sellisel juhul võib EKP lisada oma otsusesse eeltingimuse ja tegevusluba hakkab kehtima alles pärast seda, kui algkapital on täielikult sisse makstud.

¹⁰ Sellest sättest on mõned erandid. Lähemalt vt kapitalinõuete direktiivi artikli 12 lõige 4. Teatud liiki krediitiasutuste puhul võib algkapitali miinimumnõue olla väiksem kui 5 miljonit eurot.

Vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 72 koostöös artikliga 25 võrduvad krediidasutuse omavahendid krediidasutuse esimese taseme omavahendite (kapitalinõuete määruse artiklid 26–50), täiendavate esimese taseme omavahendite (kapitalinõuete määruse artiklid 51–61) ja teise taseme omavahendite (kapitalinõuete määruse artiklid 62–71) summaga.

Kapitali kvaliteet

Selleks et tagada järjepidevus krediidasutuse kapitalibaasi tugevuse hindamisel, on ühtlustatud kapitalielementide määramise eeskirju. Kapitalinõuete määruuses sätestatakse, milliseid kapitaliinstrumente ja -kirjeid võib arvata omavahendite hulka.

Hindamise käigus kontrollivad järelevalveasutused, kas kapital koosneb lubatud elementidest, tagades seega kapitali kvaliteedi.

Krediidasutuse kapital peab olema selgelt eristatud osaniku muudest varadest, olema igal ajal täielikult kättesaadav ja ainult krediidasutuse piiramatul käsutuses.

Eeldatava kapitali maht tegevusloa andmise ajal

Järelevalveasutused hindavad krediidasutuse suutlikkust säilitada piisav kapitalitase kindla ajavahemiku jooksul (tavaliselt kolm aastat). Selleks hinnatakse taotleva krediidasutuse äriplaani, kavandatavaid tegevusi ja nendega seotud riske.

EKP eeldab, et krediidasutuse kapital tegevusloa andmise ajal on piisav, et katta tema riskipositsioonist tulenevaid kahjusid kõnealuse ajavahemiku jooksul.

Äriplan peab hõlmama põhistsenaariumit ja tõsist, kuid usutavat negatiivset stsenaariumit esimese kolme tegevusaasta kohta. Äriplaani üldise hindamise käigus vaatavad järelevalveasutused läbi ja vaidlustavad nii põhi- kui ka negatiivse stsenaariumi alusel saadud prognoosid.

Tegevusloa andmise ajal eeldatava kapitali taseme määramiseks tehakse tavapäraselt mitmeid arvutusi ja võrreldakse nende tulemusi.

- Esmalt hindab tegevusloa taotleja enda omavahendite vajadust kolme esimese tegevusaasta iga aasta kohta ja tuvastab suurima summa.
- Seejärel võrreldakse saadud summat riigisisestes õigusaktides sätestatud algkapitali nõudega, et kindlaks teha, kumb on suurem.
- Kolmandaks liidetakse krediidasutuse põhi- või negatiivse stsenaariumi alusel saadud esimese kolme tegevusaasta eeldatav (võimalik) kumulatiivne kahjum (sõltuvalt sellest, kummas stsenaariumis on kahjum suurem) teises etapis saadud suurimale summale. Nende kolme etapi alusel arvutatakse kapitali kogusumma, mida krediidasutuselt eeldatakse tegevusloa andmise ajal (tegevusloa andmise ajal eeldatav kapital).

Tegevusloa andmise ajal eeldatav kapital arvutatakse tegevusloa taotleja äriplaani alusel, võttes arvesse põhieeldusi esimese kolme tegevusaasta kohta. Eesmärk on kindlaks määrata selline kapitali tase, mis tagaks, et krediidasutus täidab oma esimeste tegevusaastate jooksul hinnangulisi kapitalinõudeid.

Seetõttu kohaldavad pädevad asutused, sealhulgas EKP, algkapitali nõude suhtes üldjuhul täiendavat individuaalset riskipõhist puhvrit. See on tingitud asjaolust, et

algkapitali nõuet tuleb täita krediidasutuse kogu eksisteerimisaja jooksul. Ühtlasi ei saa algkapitali kasutada võimalike kahjude katmiseks.

Tegevusloa andmise ajal eeldatav kapital on seega määratletud kui kapitali tase, mis tagab nii kapitalinõuete täitmise asjaomasel ajahetkel kui ka omavahendite ja algkapitali nõuete täitmise tegevuse algusaastatel.

Kapitali kättesaadavus

Tegevusloa andmise ajal eeldatava kapitali puhul eristatakse tegevusloa andmisel täielikult sissemakstavat osa kapitalist ja ülejäänud summat, mille võib katta kapitaliressurssidest.

Tegevusloa andmisel täielikult sissemakstava kapitali summa arvutamiseks kasutatakse kas algkapitali nõude või omavahendite nõude suurimat summat, millele on liidetud esimese tegevusaasta eeldatavad kahjud tegevusluba taotleva krediidasutuse prognooside põhjal.

EKP eeldab, et tegevusloa andmise ajal täielikult sissemaksmisele kuuluva kapitali ja sellel ajal eeldatava kapitali vahe kaetakse kapitaliressurssidest, mis on krediidasutuse käsutuses tegevusloa andmise ajal.

Kapitaliressursid on varad, mis on tegevusluba taotlevale krediidasutusele kindlalt kättesaadavad. Pärast järelevalveasutuse kontrolli võib krediidasutus arvata kapitaliressursside hulka järgmised varad: laenatud vahendid, garantiikirjad, osanike isiklikud finantsvarad, finantsturgudel emiteeritud või tulevikus emiteeritavad finantsinstrumendid jne. Tegevusloa taotleja peab tõendama nende lisaressursside kättesaadavust.

Näited

Allpool on toodud näited tegevusloa andmisel eeldatava kogukapitali nõuetes esinevatest lahknevustest, mis võivad olla tingitud mõnes liikmesriigis kehtestatud algkapitali nõude kõrgemast piirmäärast ning sissemakstud kapitali ja eeldatava kogukapitali vahest.

Näide 1: Omavahendite nõue ületab algkapitali nõuet

Selles näites on hinnanguline omavahendite nõue esimese kolme tegevusaasta jooksul püsivalt suurem algkapitali nõudest. Omavahendite nõude suurim summa (12, kolmandal aastal) lisatakse esimese kolme aasta prognoositud kumulatiivsetele kahjudele (4). Saadud summa (16) on krediidasutuselt talle tegevusloa andmise ajal eeldatav kapital (sh kapitaliressursid). Tegevusloa andmisel eeldatav sissemakstav kapital on toodud näite järgi 8 (hinnanguline omavahendite nõue esimesel aastal (6), millele on liidetud esimese aasta prognoositud kahjud (2)).

Joonis1

Omahendite nõue ületab algkapitali nõuet

	1. aasta	2. aasta	3. aasta
Algkapitali nõue	5	5	5
Omahendite nõue	6	9	12
Kogunenud kahjum aasta kohta	2	3,5	4
	8		16
	Tegevusloa andmisel eeldatava sissemakstava kapitali kogusumma		Tegevusloa andmisel eeldatav kapital kokku (sisse makstud plus kapitaliressursid)

Näide 2: Riigisisestes õigusaktides sätestatud algkapitali nõue ületab omavahendite nõuet

Selles näites on algkapitali nõue (15) esimese kolme tegevusaasta jooksul püsivalt suurem omavahendite nõudest. Kuna 15 on suurim summa, kasutatakse arvutamiseks summat, mis tuleneb algkapitali, mitte omavahendite nõudest. Sellele summale (15) liidetakse esimese kolme aasta kumulatiivsed kahjud (4), mille tulemusel saadakse kogusummaks 19. Seega on tegevusloa andmisel krediidiastutuselt eeldatava kapitali summa (koos kapitaliressurssidega) 19, millest 17 (algkapital (15) plus esimese aasta prognoositud kahjud (2)) tuleb sisse maksta tegevusloa saamisel.

Joonis2

Riigisisestes õigusaktides sätestatud algkapitali nõue ületab omavahendite nõuet

	1. aasta	2. aasta	3. aasta
Omahendite nõue	6	9	12
Algkapitali nõue	15	15	15
Kogunenud kahjum aasta kohta	2	3,5	4
	17		19
	Tegevusloa andmisel eeldatava sissemakstava kapitali kogusumma		Tegevusloa andmisel eeldatav kapital kokku (sisse makstud plus kapitaliressursid)

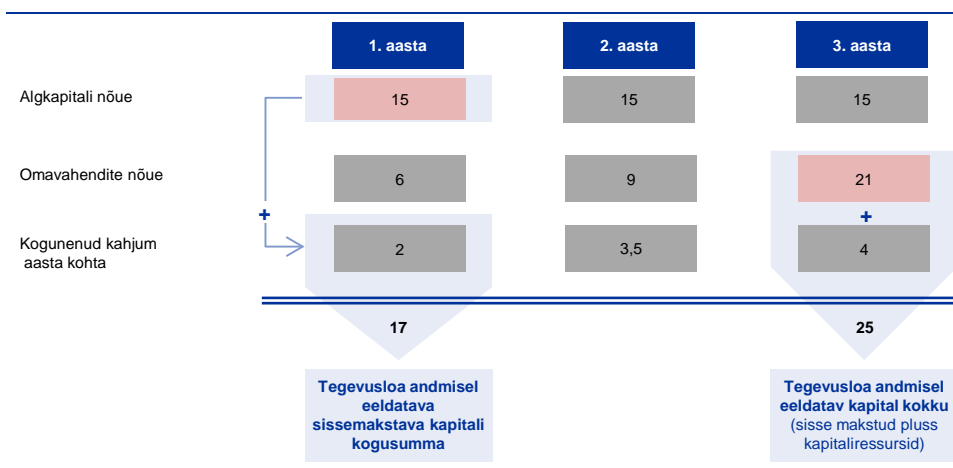

Näide 3: Arvutamisel kasutatav suurim summa muutub

Selles näites kasvab hinnanguline omavahendite nõue kiiresti ja ületab kolmandal aastal algkapitali nõude. Suurim summa (21) lisatakse esimese kolme aasta prognoositud kumulatiivsetele kahjudele (4). Saadud summa (25) on krediidasutuselt talle tegevusloa andmise ajal eeldatav kapital (sh kapitaliressursid). Tegevusloa andmisel eeldatav sissemakstav kapital on sama mis eelmises näites (17).

Joonis3

Arvutamisel kasutatav suurim summa muutub

Erinevalt eespool toodud näidetest võidakse arvutamise aluseks olev suurim summa saada ka esimesel või teisel aastal.

Ühtlasi võivad järelevalveasutused nõuda krediidasutuselt tegevusloa andmisel lisakapitali, et katta kindlaid riske (nt tegevuse alustamise või rakendusriski) sõltuvalt juhtumispõhise analüüsi käigus ilmnunud konkreetsetest asjaoludest.

Sissemakstud kapitali kajastamine

Täielikult sissemakstav kapital peab kajastuma krediidasutuse raamatupidamisarvestuses, kui riigisisestes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.

Tähtajad

Soovitavalt tuleks sissemaksmisele kuuluv kapitalisumma tasuda täielikult enne tegevusloa andmist. Kui see ei ole riigisiseste õigusaktide või rakendatava tava

kohaselt võimalik, tuleks algkapital tasuda täielikult enne tegevusloa andmist või vähemalt enne kommertstegevuse algust.¹¹

Kui see on riigisisestes õigusaktides ette nähtud, tuleb järelevalveasutustele esitada tõend kapitali sissemaksmise või ülekandmise kohta.

Pangagrupid

Mõnel juhul kuuluvad uued tegevusloa saanud pangad juba olemasolevasse pangagruppi. Tegevusloa saanud uus tütaretevõtja võib olenevalt oma suurusest ja tegevustest mõjutada grupi kapitalitaset. Hinnates uue tegevusloa saanud üksuse võimalikku mõju pangagrupile, võetakse arvesse olemasolevaid erandeid.

Erandeid võivad teha pädevad asutused ja nendega võidakse anda uuele tegevusloa saanud üksusele vabastus kapitali- ja/või likviidsusnõuete täitmisest eraldiseisval alusel. Sellisel juhul kaasatakse uue tegevusloa saanud panga nõuded tema emaettevõtja usaldatavusnõuetekohasesse konsolideerimisse.

Kui krediidasutusele kavatakse anda vabastus kapitali- ja/või likviidsusnõuete täitmisest eraldiseisval alusel, tuleb sellekohane otsus vastu võtta kas enne tegevusloa andmist või tegevusloa andmise ajal, et erand hakkaks kehtima alates tegevusloa andmisest.

Tavaliselt antakse erandid tegevusloa andmise ajal, kui tegevusluba taotleva üksuse ja/või selle emapanga üle teostatakse juba järelevalvet.

Sildpangad

Üldjuhul peavad uued tegevusloa saanud sildpangad samuti täitma kapitali- ja likviidsusnõudeid.

Kuna sildpankade varade hindamise ja kuludega on paratamatult seotud ebakindlus, võivad järelevalveasutused juhtumipõhise hindamise alusel kehtestada pärast kriisilahendust sildpangale tema eelkäijaga võrreldes suurema või väiksema kapitalinõude.

Üldiselt peaks sildpank säilitama sama suure osa kapitalist nagu enne kriisilahendust, võttes arvesse talle üle kantud varade, õiguste ja kohustuste usaldusväärset hindamist, kuni viiakse läbi täielik hindamine järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi raames.

---

¹¹ Kommertstegevuse alguseks loetakse aega, mil krediidasutus alustab oma teenuste turustamist klientide leidmise eesmärgil.

3.2 Tegevuskava ja organisatsiooniline struktuur¹²

Kui EBA on vastu võtnud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, muutub tegevusloa taotlemisel nõutav teave konkreetsemaks ning hõlmab põhjalikke dokumente ja üksikasju paljude teemade kohta.

Allpool toodud loetelu ei ole ammendav, kuid näitab siiski, millised teemad pakuvad järelevalveasutustele tegevuskava ja äriplaani hindamisel peamiselt huvi.¹³

Järelevalveasutused võivad esitatud teavet vaidlustada, et kontrollida äriplaani aluseks olevaid eeldusi.

Äriplaani koostatakse tavaliselt keskmise aja, st kolme- kuni viieaastase perioodi kohta.

Kavandatavad tegevused ja strateegia

Selleks et pädevad asutused saaksid hinnata ärimudelit ja seonduvat riskiprofiili, tuleb tegevusloa taotlejal esitada kavandatavate tegevustega seotud teave kooskõlas kapitalinõuete direktiivi artikliga 10 ja riigisiseste rakendussätetega. Taotleja peab kirjeldama krediitiasutuse üldist strateegiat ja strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalikke samme.

Järelevalveasutused hindavad äriplaanis esitatud teavet pakutavate toodete ja teenuste, sihtklientide segmendi ja asukoha, füüsiliste ja/või digitaalsete jaotuskanalite ning konkurentide suhtes soovitava turupositsiooni kohta.

Esitatud äriplaani rakendamise ajakava läbivaatamisel võtavad järelevalveasutused arvesse kavandatavate etappide sisu, prioriteete ja tähtaegu ning äriplaani rakendamisest tulenevaid püsi- ja muutuvkulusid.

Tegevusloataotluses tuleb esitada ka teave hoiuste tagamise skeemi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi kavandatava järgimise kohta, kui see on asjakohane.

Majanduskeskkond ja ärimudeli elujõulisus

Järelevalveasutused hindavad krediitiasutuse olukorda makromajanduslikus kontekstis, võttes ühtlasi arvesse ettevõtluskeskkonda.

Majanduskeskkond annab järelevalveasutustele taustteavet, mis aitab mõista krediitiasutuse prognooside põhieeldusi. Järelevalveasutused vaidlustavad sageli

¹² See punkt vastab tegevusloataotluste juhendi punktile 5.2 „Tegevuskava”.

¹³ Kui see on riigisiseste õigusaktidega lubatud, võivad järelevalveasutused vajaduse korral nõuda lisadokumente, näiteks äritegevuse lõpetamise kava, milles kirjeldatakse krediitiasutuse tegevuse nõuetekohast likvideerimist ilma makseviivitusega.

põhieeldusi, et teha kindlaks, kas need on realistlikud ja kas prognoosid on saavutatavad.

Ärimudeli elujõulisuse hindamisel analüüsitakse peamisi kasumit vedavaid tegureid ja üksuse võimet toota piisavat kasumit esimese kolme tegevusaasta jooksul. Peale selle hinnatakse krediidasutuse ärimudeli jätkusuutlikkust, analüüsides krediidasutuse edasist kasumi tootmise suutlikkust ja eeldatavat riskiprofiili äriplaani aluseks oleva ajavahemiku jooksul.

Finantsprognoosid

Finantsprognooside hindamisel lähtutakse tegevusloa taotleja esitatud bilansi ja kasumiaruande prognoosidest vähemalt kolme täispika tegevusaasta kohta.

Prognoosid peavad hõlmama põhi- või juhtumipõhist stsenaariumit ja negatiivset stsenaariumit, et järelevalveasutused saaksid hinnata ärimudeli elujõulisust ja jätkusuutlikkust erinevate tingimuste põhjal. Mõlemas stsenaariumis tuleks kirjeldada aluseeldusi, põhjendada nende valikut ja selgitada, miks neid loetakse realistlikuks.

Ühtlasi peavad mõlemad stsenaariumid kajastama mõju kapitali ja likviidsuse suhtarvudele.

Lisaks tuleb esitada teave rahastamisprofiili, mitmekesistamise ning kõigi rahastamisallikate ja/või tekkinud võlgnevuste kohta.

Finantsprognooside põhjal hinnatakse, kas tegevusloa taotleja esitatud kapitali maht ja kvaliteet on piisavad, et katta krediidasutuse riskiprofiilist tulenevad kahjud ja prognoositavad kahjud negatiivse stsenaariumi korral.

Organisatsiooniline struktuur

Krediidasutuse organisatsioonilise struktuuri selguse ja tõhususe hindamisel analüüsivad järelevalveasutused organisatsiooni nii töötajate kui ka juhtkonna tasandil.

Muu hulgas vaadatakse hindamisel, kas üldstruktuur võimaldab krediidasutusel täita oma ülesandeid tõhusal, vastutustundlikul ja kontrollitud viisil.

Järelevalveasutused pööravad tähelepanu ülesannete jaotusele ja aruandlusahelatele, aga ka riskijuhtimise ja kontrollifunktsioonide korraldusele ning nende kvalitatiivsele ja kvantitatiivsele koosseisule.

Juhtimiskord

Krediidasutuse juhtimiskord on osa ettevõtte struktuurist ja üks tegureid, mis näitab, kas struktuuri saab pidada asjakohaseks.

Juhtimiskorra hindamisel vaadeldakse krediidasutuse juhtkonna ning järelevalveorganite ja asjakohaste komiteede koosseisu ja ülesandeid. Muu hulgas hinnatakse riigisiseste õigusaktide täitmist.

Hindamisel analüüsitakse juhtimiskorra läbipaistvust, tugevust ning suutlikkust tagada tõhus otsustamine ja selge volituste ja ülesannete jaotus kõigil tasanditel.

Vastavalt liidu ja riigisisestele asjakohastele õigusaktidele peab juhtimiskord tagama piisavad kontrolli- ja tasakaalumechanismid, kaitsma juhtorganit lubamatu mõjutamise eest ja võimaldama huvide konfliktide tuvastamist.

Sisekontrolli- ja riskijuhtimisraamistik

Kooskõlas liidu ja riigisiseste asjakohaste õigusaktidega peab sisekontrolli- ja riskijuhtimisraamistik hõlmama terviklikult krediidasutuse tegevusi ja neist tulenevaid riske. Raamistiku hindamisel kontrollivad järelevalveasutused, kas kohaldatavad põhimõtted ja meetodid võimaldavad riske tõhusalt tuvastada, mõõta ja jälgida, sealhulgas edasiantud tegevuste puhul.

Üldjuhul peab riskijuhtimise, vastavuskontrolli ja siseauditi üksustes olema piisav arv pädevaid töötajaid. Seega võetakse hindamisel arvesse kõnealuste üksuste suurust võrreldes krediidasutuse ulatuse ja keerukusega ning funktsioonide geograafilist paiknevust võrreldes asukohaga, kus tegevusi tegelikult tehakse. Ühtlasi kontrollitakse, kas sisekontrolli- ja riskijuhtimisraamistiku rakendamiseks on piisavalt tehnoloogilisi vahendeid.

IT-infrastruktuur ja talitluspidevuse kavandamine

Krediidasutused tuginevad oma äritegevuses suurel määral infotehnoloogiale, eelkõige interneti- ja/või mobiilpanganduseteenuseid pakkudes. Seetõttu on oluline, et krediidasutuse IT-infrastruktuur on usaldusväärne ja talitluspidevuse kavandamiseks on võetud asjakohaseid samme.

Järelevalveasutused hindavad IT-infrastruktuuri suutlikkust täita praegusi ja tulevasi ärinõudeid nii tava- kui ka stressiolukorras.

Krediidasutusel peavad olema asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, et tuvastada, hinnata, jälgida ja juhtida oma IT-riske.

Talitluspidevuse kava, sealhulgas IT-alase taastekava hindamisel kontrollitakse kriitiliste operatsioonide asjakohast vastupanuvõimet ja hooldamist tõsiste häirete korral.

Tegevuse edasiandmine

Edasiantud tegevused on kõrgema riskiga olenemata sellest, kas need on edasi antud pangagrupi sees või kolmandatele osapooltele. Seetõttu jälgitakse neid tegevusi eriti hoolikalt ja hindamisel võetakse muu hulgas arvesse:

- edasiantud tegevuste laadi ja edasiandmise põhjuseid;
- teenuseosutajate kogemust, varasemaid tulemusi ja asukohta;
- tegevuse edasiandmise põhimõtete usaldusväärsust ja nende mõju riskijuhtimisele, eelkõige piiriüleste lepingute puhul, ning
- lepingulisi kokkuleppeid teenusetaseme kokkulepete vormis.

Järelevalvekord

Tegevusloataotluste hindamisel peetakse silmas järjepidevuse ja võrdsete tingimuste tagamise põhimõtet.

© Euroopa Keskpang, 2018

Postiaadress 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 13440
Veebileht www.bankingsupervision.europa.eu

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteäriülistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Terminite kohta saab täpsemat teavet ühtse järelevalvemehhanismi [seletavast sõnastikust](#).